

Ardealkul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Orzul românesc în Germania

În urma încercărilor făcute pentru folosirea orzului românesc la creșterea vtelor și în comparație cu orzul american, piața germană manifestă mult interes pentru orzurile noastre.

Înainte de urcarea taxelor vamale, care a avut loc de curând, importul orzului românesc luase o mare dezvoltare. După statistice recente germane, în luna Ianuarie se constatase importul a peste 30 mii vag. orz din România, din expedițiuni anterioare.

Ingrămădirea mărfurilor pe piața germană se explică prin faptul că, dat fiind interesul pentru orzul românesc, cercurile importatoare au pus o grabă mai mare în aprovizionarea pieței, în vederea urcării așteptate a taxelor de import.

Importul vaselinei

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară prin care le face cunoscut că s'a constatat că unele vămi nu percep taxa de consumație la importul de vaselină.

Cum acest produs a fost întotdeauna impus și la taxa de consumație, se pune în vedere că la orice import de vaselină, se va aplica și taxa de consumație dela uleiurile minerale, așa cum se impunea și în trecut.

Pentru transporturile operate fără această taxă se va alege diferențe.

Importul cartușelor

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară, făcându-le cunoscut ca urmare a ordinelor circulare cu Nr. 275406 din 21 Oct. 1929 și 49274 din 19 Febr. 1930, că importul cartușelor de vânatoare se admite a se face în viitor și prin vămile Brăila, Galați și Constanța pe lângă cele indicate în sus zisele ordine circulare.

Exportul meiului

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară, prin care le face cunoscut că în conformitate cu Inaltul Decret Regal Nr. 709 din 28 Februarie 1930, că începând cu data de 5 Martie 1930, taxa vamală de export la mei este de lei 2800 de vagon.

A Banca Națională utasitotta fiókjait hogy támogassák a bajba jutott pénzintézeteket

Madgearu Virgil pénzügyminiszter Burileanuval, a Banca Nationala kormányzójával, hosszas tárgyalást folytatott a bankoknak a Banca Nationala részéről történő hathatósabb segítsége ügyében. Szombaton ugyanis a betevők megrohantak egy nagy bukaresti bankot, amelyet azáltalához helyzetbe juttattak. Madgearu felszólította Burileanut, a jövőben

készüljön fel hasonló hasonló megrohánások esetére, hogy a nehéz helyzetbe jutott bankokat segíteni tudja.

A megbeszélés eredményeként a Banca Nationala központi intézete az összes fiókokhoz utasítást küldött, hogy a jövőben a bajba jutott bankokat minden erejével támogassa.

Banca Națională în apărarea instituțiilor bancare

Alarma care s'a manifestat de câteva zile pe piața financiară a Bucureștilor și pe alte câteva piețe din țară, care pare a fi fost provocată și întreținută de dușmani ai ordinii, începe să se potolească.

Banca Națională a intervenit la timp în toate părțile ca

să dejoace planurile urmărite și să sprijini cu puternicile sale mijloace acțiunea de apărare a instituțiilor noastre bancare.

Banca Națională dă sfatul tuturor să fie liniștiți și să aibă încredere că nimic nu va putea fi zdruncinat.

Banca Marmorosch achită un dividend brut de 126.82 lei

Consiliul de Administrație al Băncii Marmorosch, Blank et Co. S. A., în ședința de Luni, a aprobat bilanțul pe anul expirat, decizând să propue adunării generale a acționarilor,

ce se va întruni în ziua de 22 Martie viitor, distribuirea aceluiaș dividend ca și în anul trecut, de lei 100 net, și lei 126,82 brut.

A hitelezők megbizottai vették át a Hermes-bank értékeinek kezelését

A Hermes-bank ügye a három igazgató letartóztatásával még nem fejeződött be. Hátra van még a vizsgálat ama része, amely azt akarja megállapítani, hogy kik vonhatók még felelősségre a bankbukás miatt.

A betétesek megbizottai arra kérték az ügyészséget, hogy a bank pénzét és egyéb értékeit adják át a bank új igazgatójának és a betétesek képviselőjének. Az ügyészség eleget tett a kérelemnek és Weinberg

Pál, Weisz Gyula és Verbozky igazgatók fegyőrök kíséretében elmentek a bankba, ahol az ügyészség képviselőjének jelenlétében a pénztárt, a váltókat, letétjegyeket és egyéb értékeket átadták Bolasa Tivardarnak, a bank további vezetésével megbizott igazgatónak és Heiser Jánosnak a betétesek képviselőjének. A bank új vezetősége és a betétesek képviselője közösen intézik a bank vezetését.

A Banca Națională căfol

A Banca Nationala kommunikét bocsátott ki, amelyben megcáfolja egyes lapoknak azon híreit, hogy a Nemzeti Bank a stabilizáció alkalmával nem teljesítette volna valamennyi vállalt kötelezettségét. Annak idején belefoglalták a bank statutumaiba a kötelezett ségeket s bennefoglaltattak a statutumokban a megfelelő tervek, valamint a garanciát vállalt jegybankokkal kötött megállapodásokat. Ezeket valamennyit teljesítette a Nemzeti Bank még hamarabb, mint a preliminált időpont előírta volna. A jegybank a többi jegybankokkal a legjobb viszonyban áll.

Az a levél, amelyről a lapok beszélnek, a stabilizációs tárgyalások alatt kelt, de ennek tartama sem cáfolja meg a fenti állításokat.

A Banca Nationala kormányzójának, Burileanunak fenti válasza azokra a lapközleményekre vonatkozik, amelyek szerint Moreau, a Francia Bank kormányzója levelet intézett a Román Nemzeti Bankhoz, elégedetlenségét fejezve ki az akkori ügyvezetés ellen.

Tratatulele comerciale cu Germania

Inapoierea delegației Române dela Berlin

Intrucât partea generală a convenției comerciale cu Germania, a fost complet aranjată prin discuțiile de până acum între delegațiile tehnice, iar dificultățile de principiu rămân să fie tranșate ulterior, s'a hotărât ca membrii delegației noastre dela Berlin să se reîntoarcă în țară rămânând acolo numai d. dr. Antippa, șeful delegației și d. D. Cristu, din partea Ministerului Afacerilor Străine.

D-nii dr. Antippa și D. Cristu vor continua discuțiunile în vederea încheerii unui aranjament provizoriu cu Germania, ceea ce va îngădui ca tratativele pentru tratatul de comerț definitiv să se poată urma mai departe, fără ca interesele actuale să sufere vre-o întârziere.

Conferința feroviară româno-ceho-polonă

În ziua de 11 Martie va avea loc la Kosice, în Cehoslovacia, o conferință feroviară ceho-polono-română, pentru deschiderea circulației pe linia de peage, prin Worovienka, legându-se astfel Bucovina cu Maramureșul pe o rută mult mai scurtă.

Delegații căilor ferate române sunt dnii ing. I. Apostolescu, din partea direcției de exploatare, ing. Zănescu din partea direcției tracțiunii și V. Vanghelescu din partea serviciului comercial. Vor mai participa delegații marelui stat major, siguranței generale și poștelor.

A Lloydul Roman csődügye

A törvényszék a Lloydul Roman biztosító társulat csődügyében újabb határidőket tűzött ki. Eszerint a követelések bejelentésének határideje április hó 4-ike. Az igazoló tárgyalás április hó 28-án, délelőtt 9 órakor kezdődik, a kormány-széki épület második emeletének 35. számú szobájában Gabriel Viktor dr. törvényszéki bíró elnökléte alatt. Tekintettel a hitelezők nagy számára, a törvényszék az igazoló tárgyalásra öt napot tűzött ki. A tárgyalás utolsó napja május 3-ika. A csődválasztmány, május 6-án alakul meg.

A temesvári Adler-börgyár fizetéképtelensége

Az Adler Hermann-féle temesvári börgyár a törvényszékhez tizenkilenc millió kénysszeregyezési kérelmet intézett. A passzívával szemben aktíváinak összegét hét millió ötszázezer leire becsüli és hitelezőinek ötven százalékos egyezséget ajánl fel, amelyet három év alatt ötven százalékos részletekben fizetné meg. Adler kifejti kérelmében, hogy a gyárat továbbra is üzemből kívánja tartani és ha mód adódik, fizetési kötelezettségének előbb is eleget tesz. A törvényszék a napokban foglalkozik a kénysszeregyezési kérelemmel.

Négymillió lejes kénysszeregyezés Kolozsváron

Holder Miksa kolozsvári faterkedő kénysszeregyezési eljárás megindítását kérte. Mérlegében 2 millió 310 ezer aktívát és 4 millió 677 ezer lej passzívát tüntet fel. Holder 1931 augusztus 1-től kezdődőleg három év alatt fizetendő ötven százalékos kvótát ajánl fel hitelezőinek, melyet ingatlanával és feleslege jóállásával garantál. A kénysszeregyezés tárgyalására a törvényszék még nem tűzött ki határnapot.

Societatea de asigurări „Prevederea” își mută sediul la București

Societatea de asigurări „Prevederea” a hotărât să-și mute sediul din Brăila în București.

Sediul central al „Prevederei” va fi instalat în frumosul palat din Strada N. Filipescu No. 21, cunoscut tuturor sub numele de „Casa Albă”.

Situată în centrul Capitalei, arhitectura originală a acestei clădiri oprește privirile trecătorilor, ea fiind una din cele mai artistice podoaape ale Bucureștiului. Societatea „Prevederea” a cumpărat acest mobil

încă dela începutul anului 1929 și astăzi, complect renovat în stilul celor mai moderne instalațiuni, valorează peste 25 milioane lei.

În fața atâtor mari și uimitoare străduinți pe cari conducătorii societății „Prevederea” le-au pus pentru a se ridica tot mai sus, străduinți încununate cu un deplin succes, ne facem o datorie urând societății prosperitatea pe care cu drept cuvânt o merită.

Március 23-án választják a kolozsvári Árutőzsde vezetőségét

Az Értéktőzsde nem alakulhat meg, mert nincs elég jelentkező tagja

Egész Erdély közgazdasága türelmetlenül várja a kolozsvári Áru- és Értéktőzsde megalakulását és működésének megkezdését, mert ez a tőzsde lenne hivatott arra, hogy az alélt erdélyi gazdasági életet némileg fellendítse. Amíg azonban a tőzsde áruosztályának tagverbuválása eredménnyel járt és az árutőzsdének több mint száz tagja van már, addig

az értéktőzsdénél olyan kevés a jelentkező tagok száma, hogy az alakuló közgyűlést egyelőre nem lehet megtartani.

Az árutőzsde interimár bizottsága március 23-ra hívta össze a tőzsde első közgyűlését, amelyen meg fogják választani az árutőzsde vezetőségét és tisztikarát. Az alakuló és a vezetőségválasztó közgyűlés után már semmi sem áll a tőzsde útjában, megkezdheti működését.

Az interimár bizottság igen szép

programot dolgozott ki az árutőzsde számára, amelyet ha a gyakorlatban is érvényesítenek majd, a kolozsvári árutőzsde jelentősége nagymértékben fog emelkedni. Amint nemrégiben megirtuk, a különböző árucikkek mellett az érc tőzsdéi forgalmát is ki akarja fejleszteni, amely esetben a kelet-európai államok ércforgalma is belekapcsolódna a kolozsvári tőzsdébe. Ezenkívül a különböző szezoncikkre idején aukciók rendezését vették tervbe:

gyapju, gyümölcs, bor és más aukciókat fog rendezni az árutőzsde,

amely így feltétlenül vezető szerepet fog kivívni magának a romániai tőzsdé életében.

Az értéktőzsde interimár bizottságának mindent el kell követni, hogy ez a tőzsde is — még a nyári stagnáció előtt megkezdhesse működését.

Hotărârile luate în conferința bancherilor cu ministrul de finanțe

Zilele aceste a avut loc la Ministerul de Finanțe o conferință cu reprezentanții marilor bănci din Capitală, prezidată de d. Virgil Madgearu, ministru de finanțe. Au luat parte reprezentanții următoarelor bănci: dnii Aristid Blank directorul general al Băncii Marmorosei Blank, N. Tabacovici, director la aceeași bancă, Oscar Kaufman, directorul general al Băncii de Credit Român, N. P. Ștefănescu, direc-

torul general al Băncii Românești, M. A. Georgescu, directorul general al Băncii Comerciale Române, Rubinstein, directorul general al Băncii Crișovloni, Elly Bercovitz, directorul Băncii Bercowitz, Meel, director la „Bank Of Roumania”, Heilpern, directorul general al Băncii Comerciale Italiană și Română, W. Dinermann directorul general al Băncii Moldova, Kapralik, directorul general al Societății Ban-

carre Române, Ștefan Dumitrescu, directorul gen. al Băncii Centrale Cooperative, Schulerus, directorul Institutului Funciar din Sibiu, Radu Romanescu, referent al Oficiului de Studii, etc., etc.

În această conferință s'a examinat proiectul de statut al Institutului ipotecar transitoriu. În special s'a accentuat că,

suma de 250 milioane lei prevăzută în statut

— drept capital inițial — ar fi prea mare și față de criza actuală s'ar putea întâmpla ca el să nu poată fi acoperit în întregime.

În urma discuțiilor urmate s'a hotărât fixarea capitalului noului institut la 125 milioane lei și pe baza ipotecilor ce le va prelua să poată emite obligațiuni până la suma de lei 600 milioane în scurt timp.

A nagyváradí Industria Textilă S. A. cégbejegyzése

Az Industria Textila S. A. nagyváradí cég, amelynek meg alakulásáról már korábban megemlékeztünk kérte törvényszéki bejegyzését. A részvénytársaság alaptőkéje 4 millió lej, amely 800 darab egyenként 5000 lej névértékű részvényből áll. Az alakuló közgyűlés jegyzőkönyve szerint a részvénytársaság a következőként oszlik meg: Silbermann Andor 200 darab, Paneth Mór huedini kereskedő 200 darab, Silbermann József 100 darab, dr. Silbermann Jenő 50 darab, Robitsek Károlyné 120 darab, özv. Böleskei Jánosné 120 darab, dr. Zoltán Jenő 5 darab és Gáspár Dezső 5 darab részvény. A vállalat vezérigazgatója Silbermann Andor, rajta kívül az igazgatóság tagjai: Paneth Mór Huedin, Silbermann József és Robitsek Károlyné. A vállalat cégjegyzője Robitsek Károly. A céget két igazgató, vagy egy igazgató és egy cégjegyző jegyzik. A vállalat gépi felszerelése már meg érkezett, a gépek montirozása már megkezdődött és a vállalat első produktumai március 15-én már valószínűleg piacra is kerülnek. A gyár készítményei „Ito” márkával fognak forgalomba kerülni és ugyanaz lesz a cég távirati címe is.

Regia Autonomă P. T. T. Direcția Economat ține licitație cu oferte închise și sigilate la Regia Autonomă P. T. T., palatul poștelor, din București, în ziua de 20 Martie 1930, ora 12 din zi, pentru procurarea a: 14.500 stâlpi și 500 traverse de stejar, diferite dimensiuni.

Cantitățile prescise, pe fel și dimensiuni, termen de furnizare, caete de sarcini și orice alte informațiuni se pot vedea la direcția economat, camera Nr. 60, palatul poștelor, București și la directoratele regionale P. T. T.: Craiova, Timișoara, Oradea, Cluj, Cernăuți, Iași, Chișinău, Galați, Constanța.

ROSENFELD JENŐ

gyapotosztálya

Târgu-Mures

Cluji Ierakat:

Telefon 2-16

E. BISCHITZ, Cal. Reg. Ferd. 40

Allandóan raktáron
fehér és nyers szövőfonalak és fejtők

Eladás csak nagyban.

MÉRLEG FIGYELŐ

Közel háromnegyed milliárd betétet kezel a Kolozsvári Takarékpénztár és Hilelbank Rt.

Március 23-án tartja közgyűlését az intézet

Az erdélyi pénzpiac egyik legjelentősebb pénzintézete, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hilelbank Részvénytársaság 1929. évi mérlege, az intézet jelentős továbbfejlődéséről számol be. A Kolozsvári Takarékpénztár és Hilelbank Rt. fiókjain és affiliációin keresztül a legszorosabb kapcsolatot tartja fenn nemcsak az erdélyi, hanem a bányászati gazdasági élettel is. Az intézet 75 millió lej részvénytőke és 56.603.173 lej tartaléktőkék mellett

17.506.546 lej tiszta jövedelmet ért el,

ami figyelembevételével rossz gazdasági viszonyok által teremtett bizonytalan kihitelezési állapotokat és azt, hogy a bankoknak, különösen az év második felében flottságuk megőrzése érdekében állandóan nagy tőkét kellett trezaurálniuk, a kimutatott nyereség kitűnő eredménye az intézetnek.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hilelbank Részvénytársaság a mérleg lezárásakor

közel egymilliárdos aktívákat kezel.

A betétek és folyószámlák összege 688.582.042 lej tesz ki. Ezenkívül 45.983.787 lejre rugnak a visszleszámitott váltók. Az intézet kihelyezései váltókra 351.457.085 lej reprezentálnak.

Az intézet feltétlen mobilitását igazolja a készpénzkészlet és azonnal esedékes követelések 130.949.075 lejes összege. A mérleg rentabilitását igazolja viszont az, hogy

az intézet nagyértékű kolozsvári székházát mindössze 375.000 lejben szerepelteti,

a vidéki ingatlanok és áruárak tárti telep együttesen alig 10 millió 439.288 lejben van felvéve.

Az intézet, melynek élén Bocsa László vezérigazgató áll XXXV. évi rendes közgyűlését március 23-án d. e. 11 órakor fogja megtartani kolozsvári székházában.

Az Aradi Központi Takarékpénztár Rt. mérlege

Lapunkban is közölt Aradi Központi Takarékpénztár 1929. évi mérlege bizonyítja annak, hogy a jól megalapozott közpénztárakat alig érintette az elmúlt év súlyos gazdasági krízise. A szakszerű vezetésnek és óvatosságnak tudható be az a körülmény, hogy az intézet tőkében és az üzletágakban biztostempójú fejlődést mutat. Az intézet iránt megnyilvánuló bizalom eredménye, hogy a Banca Națională az elmúlt év folyamán 3 milliós reeszkompthi-

telt engedélyezett az intézet részére, amely hitelen és betétállományon kívül alig vett igénybe más idegen tőkét. Betétállománya 26.686.024, hitelezők 1.622.690, váltótárca 13.775.895, folyószámlai adósságok 16.126.246, készpénzkészlet 3 millió 923.446 lej. Az értékpapírok 1.076.116 lej, ingatlanok 5 millió lej értékben szerepelnek a mérlegben. Az aktívák összege 40 millió 417.519 lej. 6 millió részvénytőke mellett 627.809 lej tiszta nyereséget mutat ki.

Közel hatmilliárdos forgalmat bonyolított le 1929-ben a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank igazgatósága legutóbb gróf Tisza Kálmán elnöklété alatt megtartott ülésében megállapította az 1929. üzletév zárszámadásait, amelyet lapunk más helyén közlünk.

Elővigyázatos üzleti politikájával az igazgatóság a legnagyobb súlyt helyezte a kihelyezések biztonságára, aminek a következménye az, hogy dacára az elmúlt évben előfordult számtalan kényszerregezés és fizetésképtelenségnek, az intézet azoknál érdekeltve nem volt.

A mérleg főösszege 427.826.662 lej tesz ki s a tiszta nyereség 16.788.667 lejre rug és mintegy 4.500.000 lejjel mulja felül az előző évi eredményt. A március 16-ára összehívott közgyűlésnek az igazgatóság a 125 lej névértékű részvények után 25 lej osztalék (20%) kifizetését fogja ajánlani.

A mérleg egy a saját tőkének, mint a bank kezelésére bízott idegen tőkének, valamint kihelyezéseinek és általában egész üzletének tekintélyes fejlődéséről tanuskodik. Az alaptőke 72.025.625 lej, a mérlegben kimutatott

nyílt tartalékok 29.875.325 lej, úgy, hogy

az intézet teljesen befizetett tőkék cca 102 millió lej tesznek ki.

A betétállomány 197.580.242 lej s az ezen üzletágban az utolsó évben elért circa 33 millió szaporulat az intézet óvatossági politikájának következtében a tőkegyűjtő közönség részéről megnyilvánuló bizalom jele.

A Biharmegyei Takarékpénztárnak a múlt év végén

208.882.233 lej váltókihelyezése volt,

amely az ezen évben nyújtott új váltókölesőkönként következtében circa 61 millióval haladja túl az előző évit. A visszleszámitott váltók összege 31 millió 886.424 lej tesz ki és ilyen hiteket az intézet kizárólag a Banca Națională-nál és londoni összeköttetéseinél vett igénybe.

A különféle fedezetekkel bíró folyószámla elhelyezések állománya 95 millió 604.462 lej tett ki.

A Biharmegyei Takarékpénztár ki-

mutatott tiszta nyeresége a részvénytőkének cca 22,5%-át és az összes saját tőkének cca 16,3%-át teszi ki.

Az összforgalom az elmúlt évben 5 és félmilliárd lejre rugott.

Tagadhatatlan, hogy abban az eredményben, hogy a Biharmegyei Taka-

rékpenztár nemcsak Nagyvárad, de egész Erdély pénzintézeteinek legelső sorában áll, elsőrendű érdeme van Szemere Miklós vezérigazgatónak, akinek koncepciója, higgadt óvatossága valóban nem szorul már külön méltatásra. De méltó segítő társa ebben a nagy és eredményes munkában kitűnő tisztviselői kara is.

A nagyváradai „Derby” Cipőgyár Rt. eredményes üzletéről számol be mérlegében

Tizennyolc fiókja van a vállalatnak

A nagyváradai „Derby” Cipőgyár Rt. 1929. évi zárszámadása a vállalat kitűnő prosperitásáról számol be, annak ellenére, hogy az elmúlt válságos gazdasági évben

a belföldi cipőiparnak sok nehézséggel kellett megküzdenie.

A szakmában a fizetésképtelenség lavinája is végig szántott és így a szakmai termelőipar ellenálló képessége erősen próbára volt téve.

A „Derby” cipőgyártmányok ma már a legjobb produktumoknak vannak elismorve. Ez tette lehetővé, hogy az ország jelentősebb kereskedelmi centrumaiban a vállalat fiókokoat állítson fel (18 fiókja van) és így álljon a fogyasztás közvetlen szolgálatában.

A vállalat mérlego 6.250.000 rész-

vénytőke és 4.078.746 lej tartalékok mellett nagyértékű ingatlanait és gyári berendezéseit alig értékeli fel. Ez kétségtelenül

emeli a mérleg rentabilitását.

Hitelezők 15.421.490 lejjel, a Credit Industrial 3.619.561 lejjel, elfogadványok 35.228.166 lejjel szerepelnek a Teher oldalon. Ezzel szemben a központban és a 18 fiókban saját gyártmányu készáruk 42.782.340 lej reprezentálnak. A nyers és félkész áruk cca 10 millióval szerepelnek a mérlegben. Az adósság tétele 12 millió 843.401 lej.

A vállalat, mely március 16-án tartja XX. közgyűlését, 1.652.096 lej nyereségből 502.274 lejjel dotálja a tartalékokat.

ssw

BILANȚURI NOUI

Bilanțul băncii „Economul” Institut de Credit și Economii S. A. din Cluj

„Economul” Institut de Credit și Economii S. A. Cluj și-a publicat al 44-lea bilanț asupra gestiunii din anul 1929 în care, se reoglindește excelenta bază a institutului și rentabilitatea obținută întocmai, ca și în anii precedenți.

După un capital social de 5 milioane lei și rezerve de 2 milioane 906.830 lei

profitul net este de 1 milion 925.382 lei,

ce corespunde la o rentabilitate de 25% a capitalurilor.

În contul profitului brut s'a dotat rezerva creanțelor dubioase cu 150 de mii lei, ceace urcă procentul de rentabilitate.

Intreg bilanțul reoglindește o dezvoltare îmbucurătoare a tuturor ramurilor de activitate cultivate din partea băncii. Direcțiunea institutului s'a îngrijit în același timp să îmbunătățească și calitatea plasa-

mentelor, iar condiția creditorilor întrebuintate, să fie convenabile.

Stocul depunerilor a crescut cu 5½ milioane,

iar reescomptul cu 4 milioane. În urma acestui fapt i s'a dat posibilitatea băncii, să scape de creditorii cu dobândă urcată iar de altă parte a sporit portofoliul cambiilor cu 8 milioane lei. Acestei împrejurări se atribuie creșterea profitului brut cu ½ milion lei și a profitului net cu 175 mii lei.

Depuneri 24.990.920, reescompt 11.872.550, creditori 1 milion 480.689, cambii 29 milioane 476.470, debitori în cont curent 5.776.952, valori 1 milion 532.422, cassa sediu și alte imobile fac 1.700.000 lei, activele după bilanț se cifrează la 50.212.691, profit brut 7 milioane 684.260.60 lei.

Casa de Păstrare a Județului Bihor

Casa de Păstrare a Județului Bihor sub prezidenția dlui conte Coloman Tisza și-a stabilit bilanțul, în care

se evidentiază la suma totală 427.826.662 lei

pe anul 1929.

Institutul cu un capital de 72 milioane 025.625 lei și rezerve de 29 milioane 873.325 lei,

având la depuneri 197.580.242 lei,

a înregistrat un profit net de 16 milioane 788.667 lei,

deci cu 4.500.000 lei mai mult, decât anul precedent.

Direcțiunea propune adunării generale convocată pe 16 Martie a. e. să aprobe a se achita un dividend de 25 lei după fiecare acție de 125 lei valoare nominală.

Frumosul rezultat pe care l-a obținut banca, se datorește priceperii dlui Nicolae Szemere, directorul general al institutului.

Banca de Credit din Cluj administrează depuneri de aproape un miliard

Institutul și-a convocat adunarea generală pe 23 Martie

Una dintre cele mai importante institutii financiare din Ardeal Banca de Credit și Casa de Păstrare din Cluj, în bilanțul de pe anul 1929, își evidențiază continuarea dezvoltării, având strânse

legături cu piețele atât din Ardeal, cât și în Banat, prin filialele și afiliațiile realizate. Banca cu un capital de 75 milioane și rezerve de 56.603.173 lei, evidențiază

un profit net de 17.506.546 lei pe anul 1929.

La încheierea bilanțului, deci la 31 Decembrie 1929,

banca a avut la depuneri aproape un miliard lei, din cari în cont curent și libeluri 688.582.042 lei.

Institutul în bilanțul încheiat la 31 Decembrie a. c.

marele palat din Cluj și-l evaluează numai la 375.000 lei,

iar imobilele în total la 10.439.288 lei.

Institutul condus cu chibzuială și pricepere de dl Ladislau Bocsány

director general, și-a convocat adunarea generală pe 23 Martie a. c. în Cluj.

Banca „Vlădeasa” din Huedin a înregistrat un profit net de aproape cinci milioane

Institutul de credit și economii „Vlădeasa” din Huedin și-a convocat adunarea generală pe 27 Martie a. c. înregistrând cu un capital de 10 milioane și rezerve de 8.046.000 lei,

un profit net de 4.821.772 lei, având la suma finală 105.775.373 lei.

Institutul în anul trecut a avut

un reescompt de 16.462.886 lei, iar la depuneri a avut în 31 Decembrie anul trecut 49.530.536 lei,

cari justifică destul de evident încrederea la care se bucură acest vechiu institut românesc, condus cu pricepere și chibzuială necesară.

MEGHIVÓ.

A Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T. Kolozsvár

1930. március hó 22-én délután 4 órakor saját helyiségében, Piata Unirii volt Mátyás király-tér) 9. tartja meg

XXXV. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

TARGYSOROZAT:

1. az igazgatóság jelentése, a felügyelőbizottság jelentése és az évi származások előterjesztése.
2. Határozathozatal az évi nyereség felosztása, nemkülönben az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában.
3. az alapszabály 5. §-ának módosítása.
4. 17 igazgatósági tag választása 3 évre.
5. Hét felügyelőbizottsági tag választása egy évre és javadalmazásának megállapítása.
6. Indítványok.

Figyelmeztetés. Tisztelettel felkérjük a t. részvényeseket, akik a közgyűlésen résztvenni akarnak, hogy az alapszabályok 20. §-a értelmében részvényeiket a közgyűlés előtt 3 nappal az intézet pénztáránál Kolozsvárt, vagy a bank dési, bethleni, zsidói és zilahi fiókjánál, valamint a *Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár Rt.* és ennek marosujvári fiókjánál, még le nem járt szelvényeivel együtt a hivatalos órák alatt letétbe helyezni sziveskedjenek.

Cluj-Kolozsvár, 1930. február 25.

A Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár
Részvénytársaság igazgatósága.

VAGYON

BCU Cluj Mérleg számla library Cluj

TEHER

Pénztárkészlet	23,316.471		Részvénytőke:		
Követelés pénztáratételektől	20,832.098	44,148.569	1929. évre január 1-től kamatozó	27,000.000	
Ertékpapírok		475.355	1930. január 1-től kamatozó	13,000.000	40,000.000
Váltók		243,545.588	Tartalékok:		
Adósok		115,487.147	Tartaléktőke	13,650.000	
Garanciák		11,811.000	Kétes követelések tartaléka	2,800.000	16,450.000
Ingtatlanok:			Alapok:		
Cluj: Piata Unirii No. 6.	880.000		Nyugdíjalap	2,052.030	
Dej: Fiók székháza	50.000		H. Ferenczy Gyula v. ig. harmincéves jub. tisz. alapja	190.000	2,242.030 **
Jibou: Fiók székháza	150.000		Betétek		257,389.332 85
Beclean: Fiók székháza	117.000		Hitelezők		31,923.112 85
Zălau: Fiók székháza	900.000		Visszleszámított váltók a Banca Națională a României-nél és külföldi pénztáraknál		46,675.318
Cluj: Téglás-uccai szeszgyár és egyéb ingatlanok	1,834.595	3,931.595	Garanciák		11,811.000
Felszerelések központ és fiókoknál teljesen leírva			Be nem váltott szelvények		143.289
Bezedési értékek	25,163.300		Átmeneti kamatok		4,589.005
			Beszedési értékek	25,163.300	
			Tiszta nyereség		8,176.166 88
		419,399.254 58			

TARTOZIK

E r e d m é n y s z á m l a

KÖVETEL

Költségek:			Nyereségáthozat 1928. évről		462.016 38
Igazgatók, tisztviselők és egyéb alkalmazottak fizetése és lakpénz illetménye, adók, portó és sürgönydíj		9,577.047 03	Tiszta kamatjövedelem, jutalékok és egyéb nyereségek		17,690.873 53
Kétes követelések tartalékalapjára átírva		1,000.000	Ingtatlanok jövedelme		600.324
Nyereség egyenleg:					
Nyereség áthozat 1928. évről	462.016 38				
1929. évi tiszta nyereség	7,714.150 50	8,176.166 88			
		18,753.213 91			18,753.213 91

Cluj-Kolozsvár, 1928 évi december hó 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG

Fodor József s. k.
vezérigazgató-helyettes

Ferenczy Gyula s. k.
alelnök, vezérigazgató

Gr. Beldi Kálmán s. k.
elnök

Dr. Óvári Elemér s. k.
alelnök

A könyvelésért:
Bárán Lajos s. k.
ügyv. igazgató, könyvszakértő

Gr. Bethlen Pál s. k.

Bergner Dezső s. k.

Fleissig Sándor s. k.

Stan Ghiljescu s. k.

Br. Bánffy Ferenc s. k.

Alexandru Lăpedatu s. k.

Mendi Jakab s. k.

Ungár Lajos s. k.

Br. Wesselényi Miklósné s. k.

Ezen mérleg- és eredményszámát az üzleti könyvekkel egybevetve, megegyezőnek találtuk.

Cluj-Kolozsvár, 1930. évi március hó 1-én.

Br. Bánffy Dezső s. k.
f. b. tag

Dr. Bene Ferenc s. k.
f. b. tag

Dr. Toşa Gyula s. k.
t. b. elnök

Dr. Gr. Bethlen László s. k.
f. b. tag

Heves Vilmos s. k.
f. b. tag

Welsz Béla s. k.
f. b. tag

Közgyűlési

beszámoló

A Bánáti Bankegyesület közgyűlése

Vasárnap, március 2-án tartotta a Bánáti Bankegyesület Rt. ezévi rendes közgyűlését az aradi főintézet helyiségeiben Schill József elnök vezetésével.

A közgyűléshez 45.348 db. részvény helyezettett letétbe, részt vett a közgyűlésen 218 részvényes 27.284 szavazattal. A közgyűlés az igazgatóság nyereség felosztására vonatkozó indítványát a jelenlévő nagy számú részvényesek egyhangulag tudomásul vették. Ezen határozat értelmében

a kimutatott 26.515.472 lej összegű nyereségből 20.930.000 lej osztalék címén kerül kifizetésre,

még pedig úgy, hogy minden 1000 lej névértékű részvény után bruttó 161 lej, azaz: a szelvényadó levonása után nettó 135 lej jár. A tartalék-

alapot 1.400.000 lejjel dotálták, míg jótékony- és kulturális célokra 600 ezer lej kerül kifizetésre.

A részvényesek nevében Muth Gáspár dr. szenátor szólalt fel, ki

úgy az igazgatóságnak, mint a tisztviselőkarnak eredményes munkásságukért köszönetét fejezte ki.

Külön kiemelte az igazgatóság áldozatkészségét, mellyel az intézet nyereségéből ez alkalommal s jelentékeny összegeket juttatott kulturális és jótékony célokra és egyben felkérte a közgyűlést, hatalmaztassék fel az igazgatóságot, hogy a f. évi üzleti eredményből 250.000 lej fordítassék a vojteki gazdasági iskola támogatására, mely indítványt a közgyűlés nagy lelkesedéssel határozattá emelt.

Nagy érdeklődés mellett tartotta közgyűlését a Nagyváradí Agrár Takarékpénztár Rt.

A Nagyváradí Agrártakarékpenztár Rt. március 2-án, vasárnap tartotta meg dr. Ardelean Justin volt prefektus, társelnök elnökletével 20. évi rendes közgyűlését, amelyen a részvényesek nagy számmal jelentek meg. Az igazgatósági jelentést román nyelven dr. Ardelean Justin, magyar nyelven pedig dr. Demetrovits Elek vezérigazgató, a felügyelőbizottság jelentését dr. Major László és Gerő Zsigmond terjesztették elő.

A közgyűlés a két jelentést egyhangulag elfogadta - s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta a felmentvényt. A Nagyváradí Agrár Takarékpénztár Rt. a lefolyt üzletév 7 millió 238.991 lej tiszta nyereségből a kétes követelések tartalékolására fordított 2 millió 274.822 lej levonásával

részvényenként 63.05 lej dividendát fizet.

Az intézet zárszámadatai, valamint az igazgatóság jelentése a bank abszolút mobilitásáról tesznek bizonyosságot.

Ifj. Horthy Dezső igazgató, az intézet nyugdíjalapjáról tett megnyugtató jelentést, amelyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Az igazgatóságha a régi tagokat: Ion Th. Florescut, dr. Ardelean Justint, dr. Móricz Ernőt, Grünstein Bélát, Incze Lipót, Telegdi Józsefet, Gyémánt Mihályt és dr. Demetrovits Eleket — Negulescu Anastasiu nyug. ezredes kivételével — választották be, a négytagú felügyelőbizottságot pedig dr. Soós István ügyvéddel egészítették ki.

A részvényesek nevében dr. Pelle János megleghangu beszédben mondott köszönetet és elismerést dr. Demetrovits Elek vezérigazgatónak, az igazgatóságnak és a tisztviselői karnak és indítványára a köszönetet jegyzőkönyvileg örökítették meg. Demetrovits Elek dr. a maga és az igazgatóság nevében megköszönte az elismerést és köszönetét fejezte ki a pénzügyintézet kitünő tisztviselői karnak, amely lelkiismeretes működésével segítette elő az intézet fokozatos felvirágozását.

Tizennyolc százalékos osztalékot határozott el a Szatmármegyei Takarékpénztár Rt. közgyűlése

A Szatmármegyei Takarékpénztár Rt. saját székházában szombaton délután tartotta meg 35-ik évi rendes közgyűlését a részvényesek és betétesek jelentős érdeklődése mellett.

A közgyűlést Horváth Bertalan elnök nyitja meg, üdvözlöi a megjelenteket és megállapítja, hogy a közgyűlésen a részvényesek határozatképes számban jelentek meg.

Az elnöki megnyitó után az igazgatótanács és a felügyelőbizottság jelentését ismertetik, amelyet a közgyűlés elfogad és a felmentvényt az intézet vezetőségének megadja.

Az ötmillió lej nyereségből a közgyűlés egymillió négyszázezer lejt a kétes követelések tartalékalapjához esatolt, rendes tartalékalapját további félévvel növelte, egy negyed-

milliót juttatott tisztviselői nyugdíj alapjának és ötvenezer lejt jótékony célra.

A részvényesek osztalékát a közgyűlés adóval egyetemben 139 lej 42 baniban állapította meg, ami nettó 115 lej osztalékot jelent,

azaz a hatszáz lej névértékű részvényeknél mintegy 18 százalék hozamot. Az osztalék címén kifizetendő összeg kétféle millió nyolcszáz ezer lejt tesz ki.

A mérleg elfogadása után a közgyűlés a dr. Böszörményi Emil által felolvasott új nyugdíjszabályzathoz adja hozzájárulását.

A közgyűlés berekesztése előtt a részvényesek soraiból Stoll Béla, a Nagyváradí Részvénytakarékpenztár

igazgatója emelkedik szólásra, aki örömeinek ad kifejezést, hogy a Szatmármegyei Takarékpénztár, mint zár

számadata ismét bizonyítja, újra szép lendületű fejlődésről és eredményről tett tanubizonyosságot.

A marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár 33-ik rendes közgyűlése

A marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár tegnap délelőtt tartotta 33-ik évi rendes közgyűlését, dr. Bernády György elnöklete alatt, a részvényesek jelenlétében. Az igazgatóság évi jelentését, amely az intézet nagy fejlődéséről számol be, dr. Tischler Márton terjesztett elő. A felügyelőbizottság jelentését dr. Kovácsy Albert adta elő és elfogadásra ajánlotta az igazgatóság jelentését.

Dr. Schmidt Béla a részvényesek

nevében elismerő köszönetet mondott dr. Tischler vezérigazgatónak, az igazgatóságnak, felügyelőbizottságnak és a tisztviselői karnak. A közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette és egyhangulag megadta a felmentvényt. Sennesieb Béla részvényes indítványára egyhangulag a régi igazgatóságot és felügyelőbizottságot választották meg. Közgyűlés után az intézet büffével vendégelte meg az egybegyűlteket.

Adunări generale

Asociația Bancară din Banat și-a realizat un profit de peste 26 milioane

Asociația Bancară din Banat și-a avut adunarea generală la sediul său în Arad, sub prezidenția dlui Iosif Schill.

Adunarea generală după citirea raporturilor, a hotărât să se achite

o dividendă de 20.930.000 lei din profitul net de 26.515.472 lei

realizat în anul trecut.

Adunarea a înscușinat datarea fondului de rezervă cu 1.400.000 lei,

trecându-se la fondul cultural și filantropic 600.000 lei.

In numele acționarilor dl dr. Gaspar Muth a ținut să-și exprime direcțiunei mulțumirea pentru

devotamentul, cu care a condus desvoltarea băncii,

care are funcționari destoinici. In fine adunarea a mai votat 250.000 lei pentru Școala de Agricultură din Voitea.

Casa de Economii a Județului Sătmar achită un dividend de 18 la sută

In adunarea sa generală, care a avut loc sub prezidenția dlui Bartolomei Horváth în Sătmar, Casa de Economii a Județului Sătmar, și-a evidențiat gestiunea anului trecut, în care

a înregistrat un profit de cinci milioane,

din cari achită dividende de 139.42 lei de acție.

Fondul de rezervă al institutului s'a mai dotat cu 500.000 lei, iar fondul pensiunilor cu 250.000 lei.

Dl Bela Stoll, director la Casa de Păstrare din Baia-Mare, la încheierea adunării a ținut să-și exprime bucuria, că

institutul continuă să se desvölta, după cum se poate constata și din bilanțul prezentat.

Banca Comercială Română are sucursalele din România ale institutului „Banque Belge pour l'Etranger“

Adunarea generală a societății a hotărât să se achite un dividend de 17 la sută

Adunarea generală a Băncii Comerciale Române s'a întrunit sub prezidenția prințului Basarab-Brâncoveanu.

Raportul amintește preluarea de către Banca Comercială a sucursalelor în România ale lui Banque Belge pour l'étranger.

S'a emis în urma acestui fapt, 200 milioane lei acțiuni noi.

Conform deciziei adunării generale din Martie 1929, capitalul, astăzi de 300 milioane, poate fi sporit până la 500 milioane lei. S'a ajuns astfel la un echilibru judicios între resursele proprii ale băncii și nevoile unui volum de afaceri din ce în ce mai mare.

Creșterea resurselor în credite de care dispune banca, i-a permis să lărgască clientela.

O atenție deosebită a fost dată avansurilor chemate să ușureze exportul țării.

Această desvoltare a afacerilor băncii, a hotărât-o să sporească întreținerea mijloacelor mecanice, în organizația ei interioară, spre a face metodele de lucru mai raționale și mai economice.

Posturile din activul bilanțului, arată un spor însemnat, în special portofoliul scontului. Sporul contului „Imobile” provine din cumpărarea clădirilor ce au aparținut lui Banque Belge pour l'étranger. Banca Comercială construște în centrul Capitalei un imobil, care va răspunde mai bine nevoilor clientelei. Progresele însemnate realizate de bancă, se oglindesc în

sporul beneficiului, care a trecut dela 24 milioane în 1928 la 70 milioane

în 1929.

Dividendul este de 17 la sută, contra 15 la sută în 1928.

Banca Agrară de Economii din Oradea achită un dividend de 63.05 lei

Adunarea generală din 2 Martie a ales noui membri în consiliul de administrație al băncii

În 2 Martie a. c. și-avut adunarea generală Banca Agrară de Economii din Oradea-Mare, sub prezidenția copreședintelui dr. Justin Ardelean, fost prefect. Raportul direcțiunii în românește a fost citit de către dl. dr. Justin Ardelean, iar ungurește de către dl. director general dr. E. Demetrovici.

În raportul prezentat adunării generale s'a evidențiat, că Banca Agrară de Economii în anul trecut

a înregistrat un profit net de 7.238.991 lei,

din care fondul creanțelor dubioase a fost dotat cu 2.274.822 lei, hotărându-se ca să se achite un dividend de 63.05 lei după fiecare acție.

Dl. director Desideriu Horthy a citit raportul cu privire la fondul de pensii, care a fost aprobat.

Adunarea generală, procedându-se la alegeri, a ales în consiliul de administrație pe dnii Jean Th. Florescu, dr. Justin Ardelean, dr. E. M. Ricz, Bela Grünstein, Leopold Incze, Iosif Telegdi, Mihail Gyémánt și dr. E. Demetrovici.

Comitetul cenzorilor a fost com-

pletat cu dl. dr. Stefan Soós, avocat. Dl. dr. Ion Pelle, în numele acționarilor a mulțumit dlui dr. E. Demetrovits, director general consiliului de administrație și funcționarilor pentru activitatea ce au dezvoltat în interesul băncii.

Dl. Demetrovits a încheiat mulțumind pentru elogiile ce i-s'au adus dsale, consiliului de administrație și funcționarilor, promițând că va munci pentru continuarea dezvoltării institutului.

„Banca Graniței de Vest“ se realizează în scurt timp

Noul institut se înființează prin fuziunea institutelor „Bihoreana“ din Oradea, „Victoria“ din Arad și „Timișana“ din Timișoara

Planul, prin care se căută să se realizeze „Banca Graniței de Vest“ din băncile „Bihoreana“ din Oradea, „Victoria“ din Arad și „Timișana“ din Timișoara, în fine a ajuns în stadiu decisiv.

Sediul noului institut s'a contemplat să fie în Arad,

urmând ca „Timișana“ din Timișoara și „Bihoreana“ din Oradea să fie filiale

de ale noului institut.

În adunarea generală, care a avut loc anul acesta, acționarii dela „Bihoreana“

au ratificat fuziunea inițiată pentru „Banca Graniței de Vest“,

iar acționarii dela „Timișana“ vor ratifica fuziunea în adunarea convocată pe 19 Martie a. c.

Dl. Stamate Dobrovicescu, directorul filialei din Timișoara a Băncii Naționale în legătură cu fuziunile inițiate, a declarat, că noul institut financiar românesc, înființat din trei cunoscute și vechi bănci românești,

va primi tot sprijinul necesar dela Banca Națională

și astfel nu are motive ca să fie îngrijorați nici aceia, cari au depuneră la vr'una din aceste bănci, deoarece

toate fuzionează sub egida Băncii Naționale

pentru ca să li-se poată mai ușor situația.

**Ne fogadjon el mást
Gladys cipőkrém
a legjobb!**

Meghívó.

A „DERBY“ Cipőgyár Részvénytársaság XX. üzletévi közgyűlésére,

mely 1930 március 16-án vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a vállalat Strada Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 3 szám alatt levő irodahelyiségében, a tisztelt részvényesek özenel meghívataknak.

A közgyűlés napirendje:

1. Jegyzőkönyvhitelítő-bizottság és jegyző kijelölése.
2. Az igazgatóság 1929. évi jelentése, a zárszámadás és mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság évi jelentése.
4. A zárszámadás és mérleg jóváhagyása és a nyereség felosztása iránti határozatok. A felmentvény megadása.

Oradea, 1930. március 5.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Udvari

szállító

„DERBY“ Cipőgyár Részvénytársaság Zárszámadása az 1929. XX. üzletévről.

VAGYON

Mérleg-számla 1929 december hó 31-én

TEHER

1. Ingatlanok: Str. Avram Iancu 5 gyári épület	245.500		1. Részvénytőke	6.250.000	
Str. Alexandri 31. lakoház	28.750		2. Tartalékalap	4.078.746	
Str. Tudor Vladimirescu 23. kétemeletes lakoház	265.750	440.000	3. Gyárberendezés értékcsökk. tart. alap.	1.621.311	
			4. Fiókberendezés értékcsökk. tart. alap.	394.109	
2. Pénztár: Pénzkészlet a központban és fiókokban		449.497	5. Ingatlanberend. értékcsökk. tart. alap.	440.000	
3. Gyárberendezés: gépek, szerszámok, teljes gyári berendezés és felszerelés		3.421.311	6. Kétes követelések	450.000	
4. Fiókberendezés: 18 fiók berendezése		744.109	ezévi hozzájárulás	250.000	700.000
5. Áruk: Nyereárúk	5.383.180		7. Nyugdíj és segélyalap	1.635.139	15.119.305
Félkészárúk	4.030.631		8. Hitelezők		15.421.490
Saját gyártmányu készárúk és idegen beszerzésű árúk a központban és 18 fióküzletben	42.782.340		9. Creditul Industrial		3.619.561
6. Adások	12.843.410		10. Elfogadványok		35.228.166
7. Akív váltók	269.348		11. Óvadékok		1.580.216
8. Értékpapírok	297.067		12. Fel nem vett osztalékok		24.970
9. Letételek	27.109		13. Passzív átmeneti tételek		475.795
10. Óvadék értékpapírok	1.503.719		14. Tiszta nyereség	1.652.096	
11. Aktív átmeneti tételek	427.607		ebből kétes követelések tartalékalapjára, adóment. fordítva	250.000	
		72.619.325	gyárberend. értékcsökk. detto	163.101	
			fiókberend. értékcsökk. detto	89.173	
				502.274	1.149.822
					72.619.325

VESZTESÉG

Veszteség-Nyereség-számla

NYERESÉG

1. Gyártási költségek, munkabérek, üzleti és fiók költségek és kamatok		31.677.660	1. Eredménygvártáson és vegyes jövedelmek		34.452.012
2. Adók és illetékek		1.665.574	2. Ingatlan jövedelem		258.203
3. Betegségélyző és balesetdíjjak		272.746	3. Nyereség áthozat a múlt évről		55.587
4. Tiszta nyereség	1.652.096				
Törv. szerinti adómentes leírások	502.274	1.149.822			
		34.765.802			34.765.802

Oradea, 1929 december 31.

Komor Marcel sk. Varga Miklós sk. expert-contabil. ügyvezető igazgatók.

Klein Teréz cégvezető.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Gróf Tisza Kálmán Nicoae Butculescu
Dr. Beöthy László Dr. Czifra Kálmán Szemere Miklós
Dr. Dénes Sándor Fráter Barnabás Dr. Blascauthy Sándor
Dr. Gheorghe Popa Dr. Petre Groza Komor Marcel

A könyvelésért:

Lindenfeld Sándor sk. cégvezető

Kepes Ferenc sk. expert-contabil-cégvezető

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Friedmann Hermann Szász Gyula

Hansilan Ede Ternyel Ármin

Rövidesen megalakul a Banca Granitei de Vest

Három erdélyi román pénzintézet fuziója küszöbön

Madgearu Virgil pénzügyminiszter terve, amely három határszéli román bank fuziójára vonatkozik, a megvalósulás stádiumába lépett. A pénzügyi kormány hozzájárulásával és a Nemzeti Bank támogatásával a temesvári Timisiana, az aradi Victoria és a nagyváradi Bihoreana bankok Banca Granitei de Vest néven fuzionálnak.

Az új banknak a székhelye Aradon lesz

és a Timisiana, valamint a Bihoreana, az új bank temesvári illetve nagyváradi fiókjai lesznek.

A fuzióra vonatkozó tervet a Victoria és Bihoreana ez évi közgyűlésén már jóváhagyták,

a Timisiana pedig március tizenkilencedikén tartandó közgyűlésén már jóváhagyták, a Timisiana pedig március tizenkilencedikén tartandó közgyűlésén fogja azt magáévá tenni.

A fuzióval kapcsolatban Dobrovicescu Stamate, a Nemzeti Bank temesvári fiókjának igazgatója, a következőket mondotta:

— A Banca Granitei de Vest a három pénzintézet alaptőkéjén kívül, amelyet a Nemzeti Bank is biztosít,

tekintélyes támogatást kap a jegybanktól.

Hogy az új bank milyen alapon működik, ez részletkérdés. A szanalásnak ez az útja a leg-

célravezetőbb, különösen akkor, amikor a betétesek és a többi hitelezők is nyugodtan várhatják a fejleményeket, mert az új bank fuziója a Nemzeti Bank égisze alatt történik.

Fuziónált két erdélyi román bank

A pénzintézetek, különösen a kis vidéki intézetek a bizonytalan gazdasági és pénzügyi helyzet következtében arra kényszerülnek, hogy maguknak a mostaninál biztosabb működési alapról gondoskodjanak. Ez a törekvés a kisebb vidéki pénzintézetek körében fuziók tárgyalásokhoz vezetett amely tranzakciók legújabb eseménye a szászrégeni Muresiana és a dicsőségmentmártoni Küküllővígyi Kereskedelmi és Iparbank fuziója.

A Muresiana, Szászrégen egyik régi román pénzintézete, ötmillió lej részvénytőkével, a

Küküllővígyi, amely 1920-ban alakult ugyancsak ötmillió lej alaptőkével működik. A fuziót a Muresiana március 6-iki közgyűlésén ratifikálta, a Küküllővígyi Kereskedelmi és Iparbank pedig a fuziót ratifikáló közgyűlését március 15-én tartja.

Olvassa a

Lemul-t

MEGHÍVÓ

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank, Oradea 1930. évi március 16-án délelőtt fél 11 órakor az intézet székházában Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 3. alatt megtartandó

57-ik évi rendes közgyűlésére

a t. részvényesek ezennel meghívottnak.

Naplrend:

1. Elnöki megnyitó, közgyűlési jegyző és jegyzőkönyv-eltételek kijelölése.

2. Az igazgatóság jelentése az 1929-es 57-ik üzleti évről és a tőkeemelés sikeres keresztülviteléről.

3. Az 1929-ik évi zárszámadások előterjesztése. A

felügyelő-bizottság jelentése. A mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránti határozat. A felmentvények meadása.

4. Nyugdíjalap számadása.

5. A felügyelő-bizottsági tagok és egyéb intézeti funkcionáriusok javadalmazásának megállapítása.

6. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik legkésőbb három nappal a közgyűlést megelőzőleg részvényeit, vagy ezekről valamely hatóság, bíróság, közpénztár, vagy hitelintézet által a számok pontos felsorolása mellett, a közgyűlés napját megelőző harmadik napon belüli kelettel kiállított letéti jegyet, melynek valódiságát a takarékpénztár

vizsgálja jogosult, a társaság pénztárába letenni, vagy annak Careii III. Valea lui Mihail, hol az öt illető szavazat számát feltüntető és belépti jegyül is szolgáló közgyűlési igazolvánnyal láttatni el.

Részvényes meghatalmazott által is képviseltetett magát, kinek azonban szintén szavazatra jogosult részvényesnek kell lennie, kivételnek a kiskorúak, kik gyámjuk, gondnokság alatt állók, kik gondnokuk, társulatok, vagy egyletek, melyek törvényes képviselőjük, által képviseltetik magukat.

Az évi zárszámadás, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében a t. részvényesek által megtekinthetők és nyomtatványban átvehetők.

A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank Oradea, Zárszámadása az 1929. évi 57-ik Üzleti évről

VAGYON

Mérleg-számla 1929. december hó 31-én.

TEHER

Készpénzalkészlet:				Saját tőkék:			
a pénztárban leiben	17,394.113			Teljesen befizetett részvénytőke	72,025.625		
à-vista bankkövetelések	11,260.524			Rendes tartalékalap *)	26,153.325		
külföldi pénzemek a pénztárban	837.880	29,492.517		Nyugdíjalap (az intézet tulajdona **)	2,122.000		
				50 éves jubileumi alap	100.000		
Saját értékpapírok:				Kétes követelések tartalékalapja	1,500.000	101,900.950	
Saját iparvállalataink és affiliált pénzintézetek tárcánkban levő részvényei, állampapírok, stb.		16,363.400		Betétek:			
Ingatlanok:				takarékételek könyvecskékre:			
Str. Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 3. sz. alatti kétemeletes banképület Nagyváradon	112.500			leiben	122,933.362		
Nagykárolyi fiókunk emeletes banképülete, 400 waggonos áruaktára, szesz-szabadraktára szántóföldje, stb.	5.755.000			devizákban	34,311.599		
Ermihályfalvai fiókunk banképülete, 350 waggonos áruaktára, stb.	3,250.000	9,117.500		Folyószámlai betétek:			
Váltótárca:				leiben	29,543.476	197,580.242	
átalunk leszámított váltók:				devizákban	10,791.805	9,397.550	
leiben	177,828.661			Hitelezők leiben			
devizákban	31,053.572	208,882.233		Visszleszámított váltók:			
Folyószámlaadások:				leiben	23,478.234		
Különböző fedezetekkel leiben	73,959.409			devizákban	8,408.190	31,886.424	
devizákban	21,645.053	95,604.462		Átruházott jelzálogkölcsonők			256.617
Törlesztéses jelzálogkölcsonők				Fel nem vett osztalékok			92.178
				Kezességek			7,363.762
Kezességek				Átmeneti kamatok			4,214.740
Átmeneti tételek				Tiszta nyereség	16,788.667		
Berendezés központunknál és fiókjainknál (teljesen leírva)				le adómentes tartalékolás kétes követelések tartalékára	469.548	16,319.119	
							369,011.584
Letétek		369,011.582		Letétek			51,630.260
Incassók		51,630.280		Incassók			7,184.820
		7,184.880					
		427,826.662					
				*) Ezidei hozzájárulással	Lei 26,800.000		
				**) "	Lei 2,250.000		
							427,826.662

VESZTESEG

Üzleteredmény-számla 1929. december 31-én

NYERESÉG

Tisztifizetések és lakbérek		4,514.606		Nyereség áthozat 1928. évről		39.563	
Üzletköltségek		2,118.504		Tiszta kamat, szelvény és egyéb jövedelmek		25,422.289	
Befizetett állami, városi adók és illetékek		3,206.805		Ingatlanok bérjövödelme		1,164.730	
Kétes követelések tartalékára		469.548					
Tiszta nyereség	16,788.667						
le fenti átvitel kétes követelések tartalékára	469.548	16,319.119					
		26,626.582					26,626.582

Oradea, 1929. december 31.

Szemere Miklós
vezérigazgató

Ternyel Armin
igazgató

Szász Gyula
igazgató

Hanslian Ede
pénztárfőnök — expert contabil

Bányay Lajos
cégvezető főkönyvelő — expert contabil

Króh Vilmos
cégvezető-titkár

Gróf Tisza Kálmán
Dr. Beöthy László
Dr. Dénes Sándor
Gordon Holmes
London
Dr. Groza Péter

AZ IGAZGATÓSÁG:
Dr. Cziffra Kálmán
üggy. ig. elnök
Szemere Miklós
vezérigazgató

Nicolae Butculescu
Diósi Lajos
Fráter Barnabás
Richard Sefton Turner
London
Dr. Popa Gheorghe

Th. Pappoudoff
Szatmári Király Andor

Megvizsgálta és helyesnek találta:
A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:
Mihelyi Pál
Dr. Gerő Sándor

Dr. Lengyel Zsigmond
Szeslich Elek

Inceperea activității bursei din Timișoara

Zilele trecute a avut loc solemnitatea inaugurării bursei de efecte și acțiuni din Timișoara.

Au luat parte dnii: Oprea Ion, președintele Camerei de comerț și industrie Timișoara, dr. Baltescu Ioan, vicepreședinte, Valeriu Cârje, Kubiesek Oscar, Tancov II. Gh., Rottbarth Iacob, dr. Klein Viliam, Arsenovici Iuliu, comisarul guvernului, prof. dr. N. N. Stoika, sindicatul bursei de efecte, acțiuni și schimb.

In comisiunea interimară a bursei de efecte, acțiuni și schimb au fost numiți următorii domni:

Valeriu Cârje, Rudolf Totis,

Oscar Kubiesek, membrii acestei Camere și Tancov I. Gh. din Arad, precum și dl. Ioan Oprea delegat al acestei Camere de comerț și industrie.

In comisiunea interimară a bursei de mărfuri au fost numiți dnii: Ioan Baltescu, dr. Emeric Reiter, Iacob Rottbarth și Ioan Guțu membrii ai Camerei de comerț și industrie și dr. Klein Viliam ca delegat al acestei Camere de comerț.

Guvernul a năi numit apoi pe dl. prof. dr. N. N. Stoika, sindic al bursei de efecte, acțiuni și schimb, iar pe dl. Iuliu Arsenovici comisar al guvernului.

A helyzet a belföldi fapiacon

A román fapiaera erős kihatással van az idei enyhe tél. Annakidején már jeleztük, hogy ennek következtében az erdei munkálatok csak csigalépésben haladnak előre s ez az állapot még fokozódott az időnek egyre melegebbre való fordulásával. Ilyen körülmények között a ledöntött fűrés-

rönköket jóformán alig lehet az erdélyi fűrészekhez szállítani s ahol ez sikerült, ott is ez óriási anyagi áldozatokat igényelt. A munkálatok a tavalyiakhoz viszonyítva most nagyon visszamaradtak,

a piacon a rönkiány erősen érezhetővé vált.

Egészen természetes, hogy ugyanezen okból az erdélyi fűrészek emelni kénytelenek az árakat.

A puhafaáraknak az emelkedését elősegíti még a magyar fapiac élénksége, amit az export megindulása támaszt alá.

Nagy verseny tapasztalható a gömbfa bevásárlásánál,

ezzel szemben a tölgy frizpiaocon az a helyzet, hogy a rossz belföldi parkettárok alig fedezik az önköltséget. A taipfapiac helyzete szintén nem a legrózsásabb. Ennek oka az, hogy Románia exportpiaiit ugyszólván teljesen elvesztette, miután a nagy vámok mellett a talpfakivitel irreális üzletnek bizonyult.

Dongát csak kis mennyiségben lehet elhelyezni a romániai piacon. Magyarországon ebben a cikkben teljesen pang az üzlet, de viszont sikerült jelentős tételekben exportálnia. A bognárfát ugyancsak nem tudják eladni. Sulyosbitja a helyzetet, hogy a kínálat emellett jelentékeny. Parketfában, építési faárakban még szünetel az üzlet, minden kalkuláció attól függ, hogy milyen arányokban fog megindulni a tavaszi építkezés.

Az oroszfa nemzetközi előre-

törésével kapcsolatban romániai szakkörökben az a vélemény alakult ki, hogy ez a pillanat volna legalkalmasabb arra, hogy

Románia visszaszerezze a közelmúltban elvesztett holland és német piacot.

Ez természetesen csak akkor válna lehetségessé, ha a kormány megfelelő támogatást nyújtana a belföldi fatermelésnek, illetve exportöröknek, leszállítaná a rendkívül magas kiviteli illetékeket s ugyancsak csökkentené a vasuti fuvardíjakat is.

Törölték a rum és likőr 16 százalékos fényüzési adóját

Erdély és Bánát néhány városában a likörgyárosok a rum és likőr után 16 és félszázalékos luxusadót szedtek be az italmérőktől. Most a pénzügyminisztérium ezt az érdekeltek által sokszor vitatott kérdést tisztázta és kimondotta, hogy ezek után az italok után csupán két és félszázalékos fényüzési adó fizetendő s így aztán a likörgyárosok a jogtalanul beszedett 16 és félszázalékos adót vissza kell szolgáltatásuk.

MEGHIVÓ.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság XXXV. évi rendes közgyűlését

1930. évi március hó 23-án délelőtt 11 órakor fogja Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7 szám alatti székházában megtartani.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1929. évi üzleteredményről.
2. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem felosztása iránt.
3. Az intézeti alkalmazottak nyugdíjszabályzata egyes paragrafusainak módosítása.
4. Igazgatósági, felügyelőbizottsági és központi választmányi tagok választása.

Ezen közgyűlésre a t. részvényeseket azon figyelmeztetéssel hívjuk meg, hogy az alapszabályok értelmében oly részvényes gyakorolhatja akár saját személyében, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, aki részvényét a közgyűlést megelőző nap délután 5 óráig az intézet pénztáránál Cluj-Kolozsvárt még le nem járt szelvényeivel együtt letette.

Értesítjük a t. részvényeseket, hogy az igazgatóság évi jelentése, továbbá a mérleg és eredmény-számla az intézet hivatalos helyiségében folyó év március 17-től kezdődőleg közzemlére ki lesz téve és azokat a t. részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

TARTOZIK

MÉRLEGSZÁMLA, 1929. DECEMBER 31.

KÖVETEL

Készpénzkészlet							
deviza, idegen pénzek és azonnal esedékes követelések			130,949.075	30			
Ingtatlanok							
intézeti székház	375.000	—					
áruraktári telep	354.633	—					
vidéki ingatlanok	9,709.655	50	10,439.288	50			
Leszámított váltók							
leiben fizetendők	276.408.778	92					
külföldi va. utában fizetendők	75.351.702	—	351,760.480	92			
Jelzálog kölcsönök							
kamatozók és törlesztésesek			547,366	34			
Folyószámlák							
fedezettel és más biztosítékokkal	230,555.382	09					
affiliált vállalataink folyószámlái	32,874.178	—					
bankári követelések	103,027.525	14	366,457.085	23			
Értékpapírok							
különböző papírok	12,329.789	53					
affiliált vállalataink részvényei	31,100.934	26	43,430.723	79			
Kezesség és óvadék hitelek 50,050.955							
			903,584.020	08			
Részvénytőke							
1929. egész évi osztalék jogosultsággal	42,500.000	—					
1929. II. félévi	7,500.000	—					
1930. évi	25,000.000	—			75,000.000		
Tartalékok							
tartalék tőke	54,603.173	14					
kétes követelések tartaléka	2,000.000	—			56,603.173	14	
Alapok							
intézeti nyugdíjalap	9,964.159	—					
Nagyvárad takarékpénztár-féle nyugdíjalap	593.934	—					
Br. Jósika S. tiszti jóéti alap	314.982	—			10,873.075		
Betétek és folyószámlák					688,582.042	60	
Visszl számított váltók							
leiben	37,144.153	—					
külföldi valutában	8,839.634	—			45,983.787		
Fel nem vett osztalékok					181.201	50	
Átmenő tételek					10,854.193	92	
Általunk váll. kezességek 50,050.955							
Tiszta jövedelem					17,506.546	92	
le adómentes tartalékolás kétes követelések tartalékára	2,000.000	—			15,506.546	92	
					903,584.020	08	

Cluj-Kolozsvár, 1930. március 5.

AZ IGAZGATÓSÁG

*A Korunk márciusi száma

A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő Korunk márciusi számából a következő tanulmányokat és cikkeket emeljük ki: **Mérai Pál:** Amerika Európa ellen. **Haraszi Sándor:** A mai magyar irodalom ideológiai csoportosulásai. **Neufeld Béla:** Tulzolt lelkeség és frigiditás. **Kodolányi János:** A militarista Babits. **Ligeti Ernő:** A szabdközüvesség. **Kemény István:** A mai magyar könyvkiadás. **Fábry Zoltán:** Kétféle ifjuság. **Rudolf Goldscheid:** A szaporodás forradalma. **Silbermann Jenő:** A föld légkörének keletkezése. Stb. stb. A szépirodalmi részben **Horváth Odón,** **Egon Ervin Kisch** és **Jefim Sosulja** szatiráit és vázlatait találja az olvasó. A **Kulturkrónika,** **Szemle** és **Folyóiratszemele** című rovatokban **huszonöt** kisebb terjedelmű írás foglal helyet **Dienes László,** **Mérai Pál,** **Szentgyörgyi Anna,** **Bolyai Zoltán,** **Becksi Andor,** **Szalatnai Rezső,** **Antal János,** **Nádass József,** **Háy Gyula,** **Zelk Zoltán** és mások tollából. A Korunk előfizetési ára egész évre 860, félévre, 460, negyedévre 250 lei. Mutatványszámot ingyen küld a Korunk kiadóhivatala, Cluj—Kolozsvár, str. Regala 16.

A Lovrini Gőzmalom kényszeregyezési ügye

A temesvári ítélőtábla két tolytatólagos tárgyalás után kihirdette az ítéletét abban a fellebbezésében, amelyet a temesvári törvényszék határozata ellen nyújtottak be, amikor is elrendelte a kényszeregyezést a Lovrini Gőzmalom ellen. A fellebbezők a tárgyaláson kifejtették, nem látnak elegendő garanciát arra, hogy a malom fizetési kötelezettségeinek eleget tudjon tenni, de egyébként is a malom nem érdemli meg a kényszeregyezésben való részesedést. **Perietianu tanácselnök** hirdette ki a tábla döntését, amely a fellebbezést elutasította és a törvényszéknek a kényszeregyezés elrendelésére vonatkozó határozatát megerősítette.

Olvassa a

„Lemnul“-t

Fabrica de bere din Sf. Gheorghe și-a înființat filială în Miercurea-Ciucului

Fabrica de bere Sft. Gheorghe, a decis ca societatea să fie angajată prin semnătura a două din următoarele persoane: dnii administratori **Sacha S. Roman,** **Nicolae Raicoviceanu,** **Sergiu Nenișor,** **Richard Fabricius,** director **Alfred Zeidner** și **Wilhelm Halwig,** procurist.

În legătură cu aceste a mai hotărât preluarea operațiunilor fabricii de bere din Miercurea-Ciucului, pe ziua de 1 Ianuarie 1930, și a dat mandat dlui **Alfred Zeidner** ca să facă toate formalitățile pentru înserierea sucursalei la Miercurea-Ciuc.

Két új kartell alakult

A szünni nem akaró belföldi gazdasági krízis és hitelválság az eddiginél hathatósabb védekezésre és üzleti politikára készíti az azonos ipari szakmákat. A kartelleknek azonban más céljuk is van, nemcsak az egységes eladási feltételek szabályozása. A termelés racionalizálása, a fogyasztóterületek célszerű felosztása is a kartellek feladata.

Ujabban az alábbi két kartell jött létre:

A két belföldi zománcédenygyár egyezménye

Uzinele de modelat și Emailat S. A. R. medgyesi zománcédenygyár és a **Princz Testvérek** szatmári zománcédenygyár között az eladási és szállítási feltételeket illetőleg kartellmegállapodás jött létre.

A kartellmegállapodással a gyárak egyrészt az ország zománcédeny ke-

reskedelmének egészséges alapokra való fektetését, másrészt a gyártás racionalizálását kívánják elérni. A belföldi zománcédenygyárak között létrejött egyezmény nemcsak a belföldi szükséglet kielégítését biztosítja, de remény van arra, hogy ez a jelentős ipar, amelynek kitűnő gyártmányai külföldi relációban is elismertek, exportra is termelni fog és különösen a Balkánállamok felé tendáló kivitellel fontos közgazdasági szerepet fog betölteni gazdasági életünkben.

Szallaggyárak kartellje

Románia öt jelentős szallaggyára kartellben egyesült. A kartellben a bukaresti **Fabrica Nestor,** a két temesvári, a nagyárolyi és a szatmári szallaggyárak vesznek részt. Az egyezmény szerint a közeljövőben Temesvárott központi eladási irodát állítanak fel. Az egyezmény kiterjed az árakra, a hitelezési kondíciókra és a termelési kvóta szabályozására is.

Cassa Centrală de Păstrare din Arad Societate pe Acții Aradi Központi Takarékpénztár Részvény-Társaság

Meghívó.

Az Aradi Központi Takarékpénztár Rt. 1930. évi március hó 9-én délelőtt 11 órakor az intézet helyiségében tartja

XXIII. évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényesek az alapszabályok 17., 18. és 19. §§ értelmében tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének, valamint az 1929. évi zárószámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság 7 tagjának, a felügyelőbizottság 4 tagjának és az igazgató választmány 30 tag-

jának megválasztása három évre.

4. Az alapszabályok 43. §-ának módosítása.
5. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényeseket, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényüket, vagy az azokat helyettesítő letéti jegyeket 1. évi március hó 8-án déli 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe helyezni sziveskedjenek.

Arad, 1930 február hó 19.

AZ IGAZGATÓSÁG

VAGYON

Mérleg-számla 1929. évről

TEHER

Készpénzkészlet, devizák és külföldi pénznemek	2,181.043	Részvénytőke	6,000.000
Más pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék	1,742.403	Tartalékalap	1,048.092
Váltótárca	13,775.895	Nyugdíjalap	227.694
Folyószámlai adósok	16,126.246	Néhai Csánk Lajos és dr. Singer János alapítvány	7.500
Jelzálogkölcsonők	414.606	Betétek	26,686.024
Tulajdon értékpapírok	1,076.116	Letétek	384.484
Saját ingatlanok	5,000.000	Hitelezők	1,622.690
Nyugdíjalap értékpapírai	101.210	Visszszámítás	2,978.204
Leltár teljesen leírva	—	Engedményezett jelzálog kölcsönök	403.941
		Fel nem vett osztalékok	26.531
		Be nem fizetett betétkamatadó	17.192
		Előre felvett kamatok	234.358
		Egyenleg mint nyereség	627.809
	40,417.519		40,417.519

Arad, 1929 december hó 31-én.

Grób Jenő s. k.
cégvezető, jogosított könyvelő

Az Igazgatóság:

kisjolsvai Szabó Zoltán s. k. igazgatósági elnök **Deutsch Károly** s. k. vezérigazgató
Dr. Borsós Béla s. k. **Löcs Rezső** s. k. **Neumann Hermann** s. k. **Szántai Lajos** s. k. **Verbos Nándor** s. k.
Jelen Mérleg-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és teljesen helyesnek és rendbenlevőnek találtuk

A Felügyelőbizottság:

Dörner János s. k. elnök, jogosított könyvelő **Dr. Nichi Lázár** s. k.
Dömötör Bertalan s. k. **Kádas Kálmán** s. k.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szék lapja
Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } **TRAIAN CHIRILĂ**
Igazgató és felelős szerk: }

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe an . . . . . } Pentru particulari comercianți și industriași 1200 lei
Pentru bănci instituțiuni financiare și societăți 2000 lei
Belföldön } Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak 1200 lei
egész évre } Bankoknak, pénzügyintézeteknek és társaságoknak 2000 lei
Pentru străinătate } 1500 lei
Külföldre . . . . . }

Jumătate an } 600 lei
Feleore . . . . . } 600 lei
} 1200 lei

Anunțuri — Hirdetések:

Pagina l. a. cm². . . . . } 20 lei
Cimlapon l. oldal cm²-ként . . . . . }
In text . . . . . } 15 lei
Szövegdal . . . . . }
Un sir garmond . . . . . } 80 lei
Egy garmond sor . . . . . }

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73.400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király) 7

Fiókjai: Déz, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár,
Marosvásárhely és Nagyváradon.

Saját tőkéi **85** millió lei

Minden banküg-
yletet legelő-
nyösebben
végez.

Engedélyezett
devizahely.

Áruraktárai
a vasút
mellett

Betéteket
elfogad

Affiliált intézetek:
Torda-Aranyos Vermegyei
Takarékpénztár Rt. Tordán
Alsófehérvári Rt. Gyulafehérváron
dásági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyeden, Udvarhely-
megyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen,
Sz.-Keresztúron, Szászvá-
renyvidéki Takarékpénztár Rt. Szászváron,
Bet. Rt. Biharyudvarhelyen és Nép-
v. Hitelbank Rt. Szászváron.

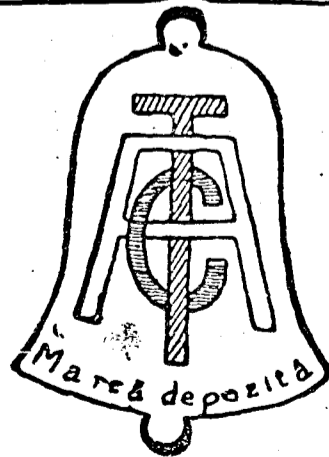
Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20-
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15-
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10-
Egy garmond sor Lei 80-

Cititi

„Lemnul”

Cuaceastă marcă este prevăzută
fiiccare obiect de argint și lux fa
bricat în fabrica

„TACĂMUL” din

Finetă de 800!

Pabricațiile se pot procura în prăvăliile re
bijuterii mai bune. Numai pentru revânzătorii.
„TACĂMUL” fabrică de argintării. Cluj
Str. N. Ioraa N. 11/A - Telefon: 4-82
Adre-a telegrafică „Tacămul”

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, izletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fiókinézet: Dej-Déz, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen
Zălau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő” Ta-
karékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-
marosújvári fiókinézetete.

Saját tőkéi **58** millió lei

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.

Banca Marmorosch Blank et Co prin Bilanțul pe anul 1929 dovedește cu prisosința încrederea ce i se manifestă din partea cercurilor financiare și vieții noastre economice

Față de băncile similare din străinătate cu rentabilitate de 6-7 la sută, Banca Marmorosch Blank et Co. a realizat un profit de 12^{3/4} la sută — Evenimentele zilelor din urmă n'au scăzut decât în mică parte depunerile băncii ce în ultimul bilanț se sifrează la 2^{1/2} miliarde

În legătură cu stabilizarea valutei a impus o anumită regrupare în economia de stat ce a provocat într-o anumită măsură și reorganizarea economiei particulare. Aceste regrupări n'au putut să se facă fără a lăsa oareșoare urme la componenții economiei particulare: institutele financiare, întreprinderile industriale și comerciale. Influența aceasta a fost cu atât mai nesimțită, cu cât o bancă sau o întreprindere a fost de importanță și caracter local manifestându-se cu multă tărie la institutele financiare cu caracter regnicolar și la întreprinderile ce stau în legătură organică cu economia de stat, a căror activitate se extinde asupra întregii noastre vieți economice.

Banca Marmorosch Blank & Co. una dintre băncile conducătoare din țară, dela înființarea ei a participat la toate operațiunile financiare ale statului, contribuind cu prisosință la dezvoltarea industriei și comerțului românesc, cari prin intermediul acestui puternic institut financiar și-au putut cu multă ușurință realiza o bună parte din afacerile lor. Dacă stabilizarea și criza economică care a succedat-o au avut o influință mai puternică asupra acestui institut, decât asupra altor institute, cari dezvoltă o activitate mai restrânsă și nu atât de multilaterală, aceasta era și natural, date fiind proporțiile gigantice în cari acest puternic institut și-a luat partea din opera de refacere și consolidare a vieții noastre economice chiar în cele mai critice zile. Banca Marmorosch tocmai în urma situației sale arătate mai sus, era nevoită să țină seamă de anumite considerații ce-și apără numai interesele și nu pe cari alte instituțiuni financiare proprii, le pot ușor desconsidera. Epoca de tranziție aruncă sarcini grele asupra acestui institut, putem constata însă cu bucurie, că această tranziție a reclamat jertfe minimale dela Banca Marmorosch & Co.

Or, în anii de conjunctură banca a operat cu rentabilități de 14-16 la sută, iar în anul 1929 a realizat un beneficiu 12 ^{3/4} la sută.

după cum direcțiunea ne manifestă în mod sincer în bilanțul institutului după care rezervele deschise potrivit anilor de mai înainte au crescut, iar rezervele latente au rămas neatinsse.

După datele bilanțului anului trecut,

cât privește depunerile Banca Marmorosch își menține poziția conducătoare între instituțiile financiare românești, administrând un stoc de 2.600.518.323.21 lei,

cu 291^{1/2} milioane mai mult decât în 1928. Trei sferturi din depunerile sunt capitaluri permanente încredințate administrației băncii și abia o treime este capital ce fluctuează sau are caracterul de depuneri la vedere. Astfel se explică că în atacul din zilele trecute, ce s'a dat împotriva ei, în urma unor știri tendențioase și de rea credință și-au retras capitalurile, numai acei, cari

nu cunosc situația economică. Depunerile acestora însă raportate la întreg stocul depunerilor, reprezintă o sumă neînsemnată.

Conducerea băncii a fost pregătită la acest atac, ceea ce dovedește și faptul, că prin o parte a reescomptului de un miliard neridicată dela Banca Națională a putut să satisfacă cererilor.

Revenirea acestor depuneri a început iarăși, dar banca acum le pune condiții.

Creșterea depunerilor cu 392 jumătate milioane, față de anul precedent, a dat posibilitate ca la poziția creditorilor, să se facă o reducere de 285 milioane lei. În urma acestui fapt capitalurile străine arată o mică sporire cifrându-se la 3.933.722.159.33 lei. Creditorii figurează în bilanț cu suma de 1.333.203.836.12 lei, din care 561 milioane sunt lei, iar suma de

772 milioane sunt valute.

Cambiile la portofoliu arată o reducere de 47 milioane, cifrându-se la 2.234.365.723.35 lei. Din această sumă s'a scontat la Banca Națională suma de 234.991.538 lei cu 109 milioane mai puțin decât în anul 1928, fapt ce se explică cu urcarea scontului Băncii Naționale. Avansuri cu acoperire ipotecară și diverse gajuri 1.202.615.139.45 lei, mai mult cu 521 jumătate milioane, arătând schimbarea condițiilor de creditare impusă de noua situație economică. În același timp diversele conturi curente ce cuprind și creditele date întreprinderilor proprii, au scăzut cu 308 milioane la 329.570.278.66 lei. Numai la creditele acordate întreprinderilor proprii se arată o reducere de 205 jumătate milioane. Reducerea programatică a cointeressațiilor o arată faptul, că această poziție se cifrează cu 81 mi-

A Banca Marmorosch Blank et Co most megjelent 1929. évi mérlege is igazolja azt a szilárd bizalmat, amelyet a mértékadó pénzügyi körök részéről az országnak vezető pénzintézete élvez

A Banca Marmoroschhoz hasonló középeurópai pénzintézetek átlagos 7-9%-os rentabilitásával szemben 12^{3/4}%-os jövedelmezőséget ért el a Blankbanca — Az elmúlt napok eseményei az 1929. évi mérlegben kiutatott két és félmilliárdot meghaladó betétállománynak csak egy részét érintették

România egyik legnagyobb és legjelentősebb intézetével kapcsolatosan tendenciózus hírek kerültek forgalomba. Ezek a hírek, a mai kritikus és ideges gazdasági atmoszférában nem tévesztették el céljukat. Megindítottak egy runt a legjobb megalapozásu intézet, a Banca Marmorosch et Co ellen. A riadalom nem sokáig tartott, mert a közvélemény ráeszmélt arra, hogy itt bűnös, eléggé el nem ítéhető machinációról van szó. A játék veszedelmes volt, mert ha nem egy olyan biztos megalapozásu intézetről van szó, akkor súlyos következményei lettek volna a runnak.

A Banca Marmorosch könnyűszerrel verte vissza az ellentábor támadásait és mindenkinek fizetett, szinte kínálta vissza a betétesek pénzét.

A Banca Marmorosch, Blank & Co., az ország eme egyik vezető pénzintézete alapítása óta résztvett az államnak minden pénzügyi műveletében, a román ipar fejlődésében oroszlanrésze van és a kereskedelmi élet országos vonatkozásban is ezen az intézeten keresztül bonyolította le üzleteinek nagy hányadát. Érthető tehát, ha a stabilizáció és az ezt követő gazdasági válság erősebben éreztette hatását ezen intézetenél, mint más elszigetelt, csak egy bizonyos

irányban működő banknál. Ez az intézet éppen fent ismertetett pozíciójánál fogva sok olyan szempontot volt kénytelen figyelembe venni, amely elől kizárólag csak saját üzleti érdekeit szemelött tartó más vállalkozások elzárkózhatnak. Az átmeneti idő fokozott terheket és feladatokat rótt erre az intézetre. És mégis örvendetesen lehet megállapítani, hogy ez az átmenet a Banca Marmorosch, Blank & Co-nál minimális áldozattal járt.

A konjunktúra években átlag 14-16 százalékos rentabilitással zárta üzletét és az 1929. üzletévben a teljesített feladatok mellett is 12 és háromnegyed százalékos rentabilitást ért el, amit mérlegében őszintén kifejezésre is juttat, amennyiben a nyílt tartalékok az előző évekhez hasonló mértékben emelkedtek és az előző évek latens tartalékai érintetlenek.

Az 1929. évi mérleg szerint a betétállományt illetőleg megközelíthetetlenül tartja vezető pozícióját Romániában a 2.600.518.323 lej kitevő betétstockal, amely 292 és fél millióval haladja meg az 1928. évvégit. Ezen betétállománynak több, mint háromnegyedrésze évek óta az intézet kezelsére bizonyos állandó betét és csak alig egy negyedrésze fluktuatív, átmeneti vagy látraszóló betét. Ez a ma-

lióne mai puțin, arătând o sumă de 304.543.015.11 lei. Efectele la portofoliu fac 69.334.231.83 lei.

Numerarul în cassă de 314 milioane și disponibilitățile la bănci de 182 milioane, arată mobilitatea băncii, ce nu s'a schimbat nici în urma evenimentelor zilelor din urmă.

Activele după bilanț fac 4 miliarde 533.435.824.74 lei, cu 26 milioane mai mult decât în 1928. După un capital social de 125 milioane și rezerve de 314.453.836.33 lei se arată un profit net de 56.036.532.61 lei, ce corespunde unei rentabilități de 12,75%, a capitalurilor. Rezervele deschise după distribuirea profitului din acest an, vor spori la 333.209.147.94 lei, iar rezervele latente întrec această sumă, așa încât numai din

bilanțul aur se va putea afla adevaratul tablou al averilor colosale de care dispune Banca Marmorosch Blank & Co.

Cercurile financiare serioase fiind în cunoștința acestui fapt, nu s'au lăsat înfleunțate de evenimentele zilelor din urmă, după cum o dovedește și împrejurarea, că acțiunile Marmorosch Blank, n'au suferit la bursă, decât o foarte mică scădere a cursurilor.

Banca Marmorosch & Co, își va ține adunarea generală anuală la 22 Martie. Banca va plăti și în acest an, o dividendă neto 100 lei de acțiune.

gyarázata annak, hogy a legutóbbi napokban lezajlott runben, amely tendenciózus és rosszindulatu hírek alapján indult meg, csak a gazdasági helyzetet nem ismerő laikus közönség vett részt és vonta ki a bank méretehez és betétállományához viszonyítva jelentéktelen tőkét. A bank vezetőségének felkészültségét jellemzi, hogy a runt a Banca Nationalánál addig igénybe nem vett egymilliárdos reeszkomptitelének egyrészével kiparizotta. Ezeknek a betéteknek visszaáramlása is megkezdődött, azonban ezeknél a tételknél most a bank diktálja a feltételeket.

A betétállomány mult évi 292 és fél milliós emelkedése tette lehetővé az 1929. üzletévben a hitelezők tételének 285 milliós csökkentését és így az intézet idegen tőkét (3.933.722.159.33 lej) az előző évvel szemben lényegesen emelkedést mutatnak. A hitelezők tétele a mérlegben 1.333.203.836 lej 12 banit tett ki, amely összegben a lej-tételek 561 millióval, a valuta-tételek 772 millióval szerepelnek.

A váltótárca 47 milliós csökkenést mutat és 2.234.365.723.35 lej tesz ki. Ezen összegből a Banca Nationalánál mindössze 234.991 ezer 538 lej van reeszkomptálva, 109 millióval kevesebb, mint az

